

Η χρήση του διαδικτύου από τους Έλληνες

Μάιος 2011

«Η χρήση του διαδικτύου από τους Έλληνες»

Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας

Σταδίου 33, 105 59, Αθήνα

Τηλ.: +302103313080, Fax: +302103313086

URL: <http://www.observatory.gr>, email: info@observatory.gr

Ελένη Βέργη

Τμήμα Μελετών

Το «Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας» εντάσσεται στο Ε.Π «Ψηφιακή Σύγκλιση» και συγχρηματοδοτείται σε ποσοστό 80% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και 20% από Εθνικούς Πόρους.

Εισαγωγή

Το Παρατηρητήριο για την ΚτΠ παρακολουθεί, σε ετήσια βάση, την εξέλιξη των δεικτών που σχετίζονται με τη διείσδυση του διαδικτύου στα ελληνικά νοικοκυριά και το σύνολο του πληθυσμού γενικότερα.

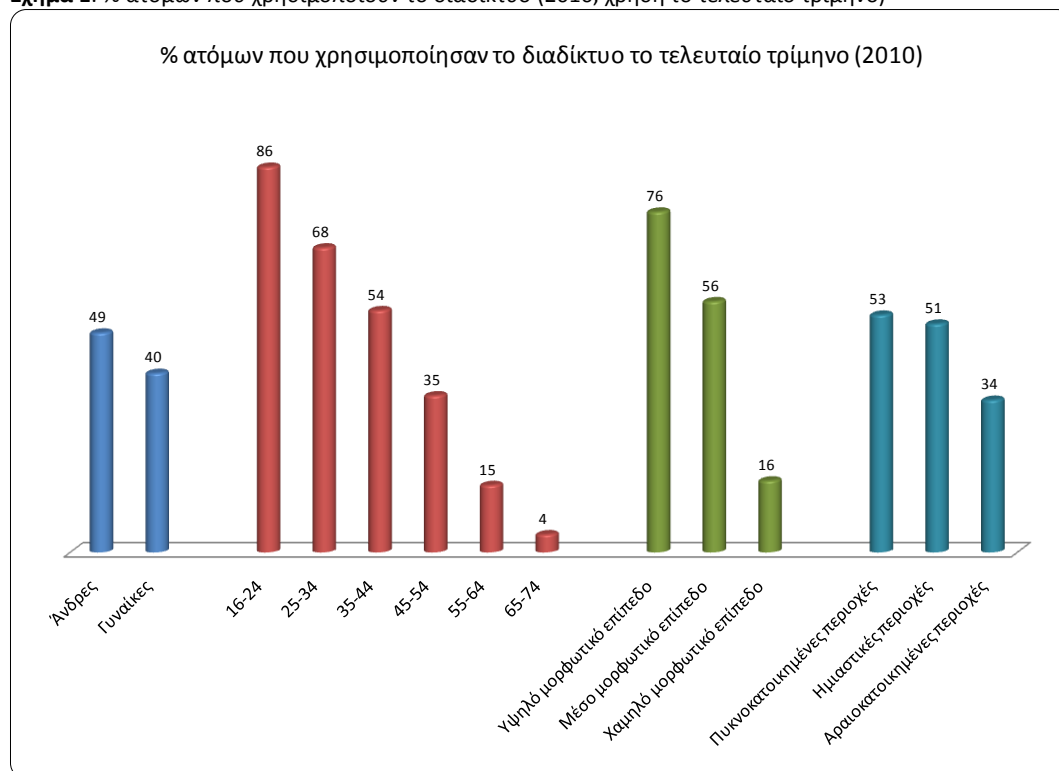
Η παρούσα αναφορά συνοψίζει τα κυριότερα αποτελέσματα για το 2010, όπως ανακοινώθηκαν από την Eurostat¹, στο πλαίσιο διεξαγωγής της ετήσιας έρευνας για τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στα νοικοκυριά και τον πληθυσμό (Survey on ICT Usage in Households and by Individuals). Η έρευνα καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού της χώρας, ηλικίας 16-74 ετών. Πέραν της Eurostat έχουν χρησιμοποιηθεί στοιχεία και από άλλες πηγές για πρόσθετη πληροφόρηση σε επιμέρους θεματικές.

Γενική επισκόπηση

Το διαδίκτυο μπαίνει σε ολοένα και περισσότερα σπίτια χρόνο με το χρόνο, έχοντας πλέον καλύψει σχεδόν το ήμισυ του συνόλου. Έτσι, το **46% των ελληνικών νοικοκυριών διέθετε το 2010 σύνδεση στο διαδίκτυο**, ενώ αν εστιάσουμε σε **ευρυζωνικές συνδέσεις** αποκλειστικά, το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώνεται στο **41%**.

Το Σχήμα 1 συνοψίζει ορισμένους βασικούς δείκτες που αφορούν στη διείσδυση του διαδικτύου στον πληθυσμό, ως προς βασικά δημογραφικά στοιχεία.

Σχήμα 1: % ατόμων που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο (2010, χρήση το τελευταίο τρίμηνο)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

¹ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Περνώντας λοιπόν σε επίπεδο χρηστών, και με βάση τα κύρια δημογραφικά τους χαρακτηριστικά, προκύπτει ότι πιο έντονη χρήση του διαδικτύου κάνουν:

- οι **άνδρες**
- οι **νέοι** ηλικίας 16-24
- τα άτομα **υψηλού μορφωτικού επιπέδου** και
- οι κάτοικοι των μεγάλων **αστικών κέντρων**

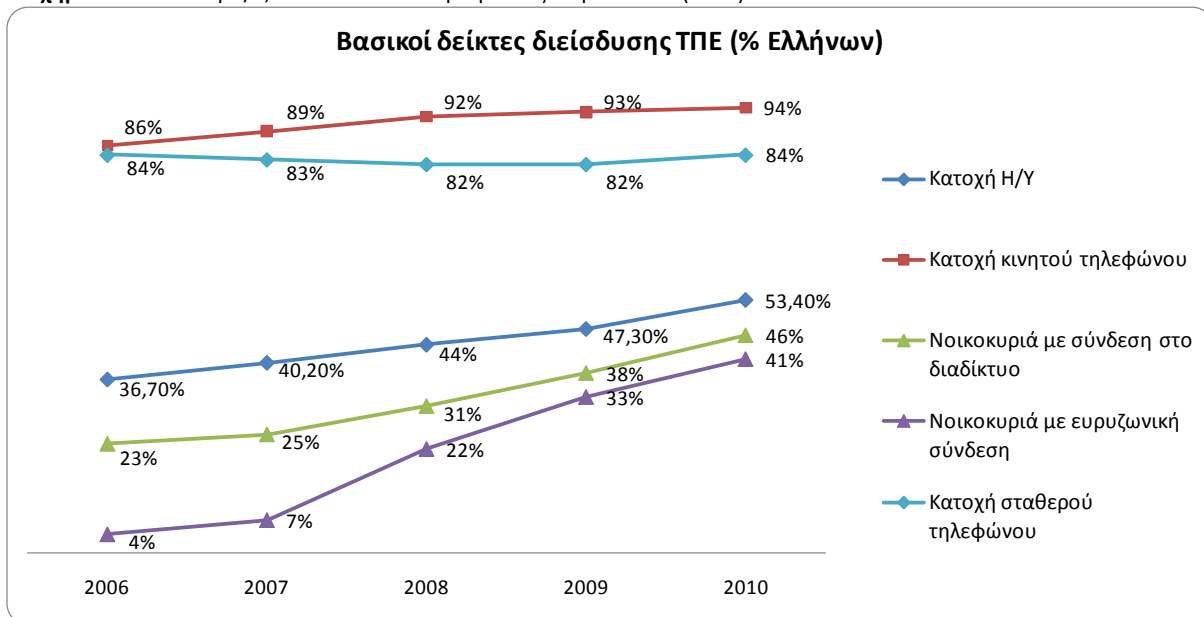
Επίσης, για λόγους σωστής ερμηνείας των αποτελεσμάτων και αποφυγής λαθών συγκρισιμότητας με τιμές παρελθόντων ετών, να σημειωθεί ότι ένα μέρος των αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται στη συνέχεια αναφέρεται στους *τακτικούς χρήστες* του διαδικτύου, όπως δημοσιεύονται από τη Eurostat.

➡ Ο όρος **‘τακτική χρήση του διαδικτύου’** υποδηλώνει τη χρήση που γίνεται τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα, συμπεριλαμβανομένων και όσων χρησιμοποιούν το διαδίκτυο **καθημερινά**.

Κατοχή και χρήση συσκευών πληροφορικής και επικοινωνίας

Μια πρώτη εικόνα του ψηφιακού τοπίου σε επίπεδο πολιτών λαμβάνουμε από τους βασικούς δείκτες διείσδυσης των νέων τεχνολογιών, του διαδικτύου και της τηλεφωνίας στον πληθυσμό (σχήμα 2).

Σχήμα 2: Διείσδυση Η/Υ, διαδικτύου και τηλεφωνίας στην Ελλάδα (2010)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat, ΕΛ.ΣΤΑΤ, Focus Bari (Έρευνα WebID)

Η σταθερή τηλεφωνία παρουσιάζει σταθεροποιητική τάση περί το 85%, ενώ αξίζει να αναφερθεί ότι την τελευταία 5ετία αντιστράφηκε σχέση κινητής – σταθερής, με την κινητή να παίρνει προβάδισμα έναντι της σταθερής που εμφάνισε πτώση σε σχέση με την πενταετία 2000-2005.

Η κινητή τηλεφωνία έχει φτάσει από τα προηγούμενα κιόλας έτη σε επίπεδα κορεσμού, καθώς το 95% των Ελλήνων 16-74 ετών είναι κάτοχοι κινητού τηλεφώνου. Όπως φαίνεται και από τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, οι ονομαστικές συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας έφτασαν το 2010 (στοιχεία 3^{ου} τριμήνου) στα 17,2 εκατομμύρια και η αντίστοιχη ονομαστική διείσδυση στο 156,6%. Όπως φαίνεται από το σχήμα 3, υπήρξε μια σημαντική πτώση το 2010 που ανέκοψε την αυξητική πορεία των τελευταίων ετών και οφείλεται στη δυσμενή οικονομική συγκυρία αλλά και τη διαδικασία ταυτοποίησης συνδρομητών καρτοκινητών.

Σύμφωνα με στοιχεία των παρόχων, η «διόρθωση» αυτή που έλαβε χώρα κατά το 2010 οφειλόταν και σε ξεκαθάρισμα της πελατειακής βάσης των εταιριών του κλάδου και δεν αναμένονται περαιτέρω εκπλήξεις για τα επόμενα τρίμηνα.

Σχήμα 3: Ονομαστική διεύθυνση κινητής τηλεφωνίας

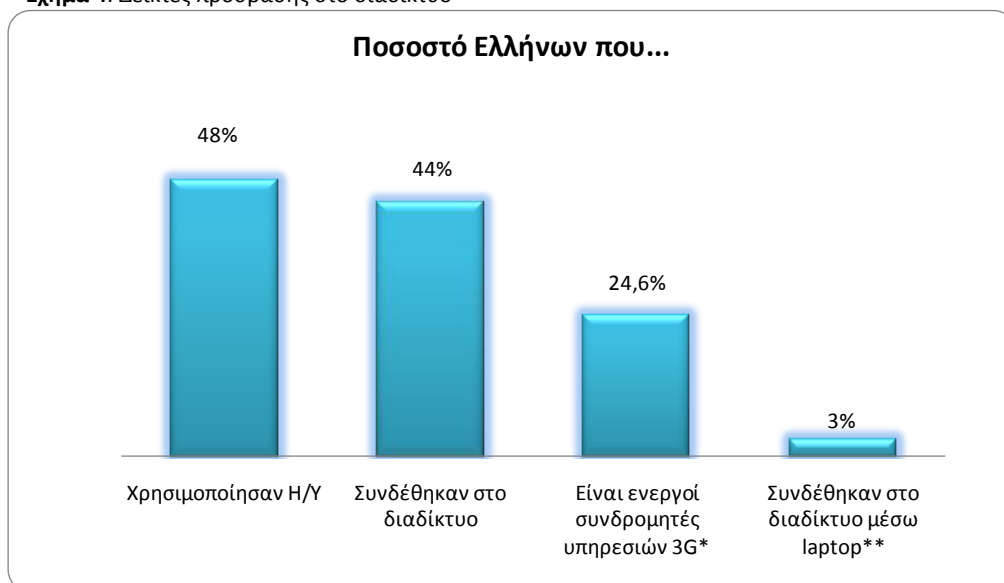

Πηγή: Τιμές 2005-2009: Eurostat. Τιμή 2010: στοιχεία παρόχων (3^ο τρίμηνο).

Πρόσβαση στο διαδίκτυο

Το 2010, 1 στους 2 Έλληνες δήλωσε ότι χρησιμοποίησε Η/Υ και το 44% ότι έκανε χρήση του διαδικτύου. Στον αντίποδα, σημαντικό είναι πλέον και το ποσοστό των πολιτών που χρησιμοποιούν υπηρεσίες 3^{ης} γενιάς (3G). Συγκεκριμένα, 1 στους 4 φέρεται να έχει κάνει χρήση υπηρεσιών δεδομένων 3G, είτε μέσω κινητού τηλεφώνου είτε μέσω σύνδεσης του φορητού τους υπολογιστή με τη χρήση καρτών/ usb sticks για πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω των δικτύων κινητής τηλεφωνίας. Ωστόσο, η δεύτερη κατηγορία καταλαμβάνει μόνο το 3% του προηγούμενου ποσοστού (βλ. σχήμα 4).

Σχήμα 4: Δείκτες πρόσβασης στο διαδίκτυο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat, ΕΛ.ΣΤΑΤ, ΕΕΤΤ

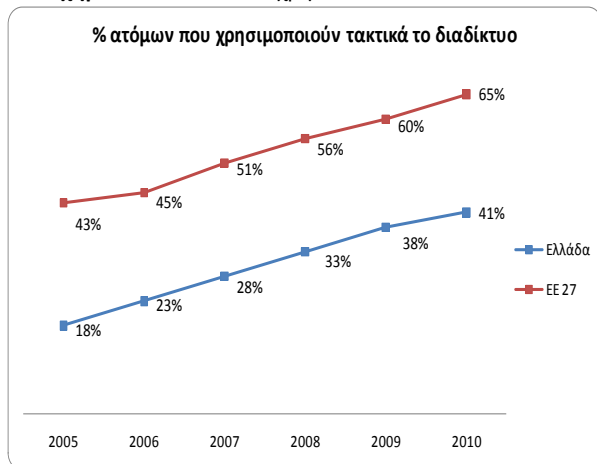
* Διείδυση ενεργών συνδρομητών κινητών τηλεπικοινωνιών 3ης γενιάς (3G), που κατά το τελευταίο τρίμηνο έκαναν χρήση υπηρεσιών δεδομένων 3G (Internet, online gaming κλπ). Περίοδος αναφοράς: Δεκέμβριος 2010

** % πολιτών που έκαναν χρήση καρτών/ usb sticks για πρόσβαση στο Internet από φορητούς υπολογιστές, μακριά από το σπίτι ή το γραφείο, μέσω δικτύων 3G.

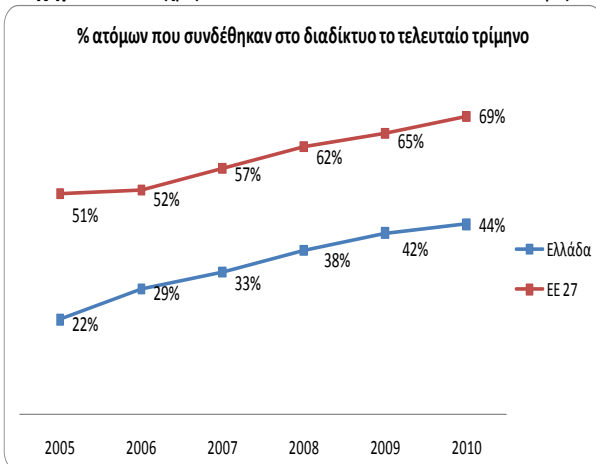
Εστιάζοντας στους πιο ενεργούς χρήστες, προκύπτει ότι το 41% των Ελλήνων συνδέονταν σε -τουλάχιστον- εβδομαδιαία βάση στο διαδίκτυο, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 7,9% σε σχέση με το 2009 και του 24% σε σχέση με το 2008. Η απόσταση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο παραμένει, ωστόσο, σταθερή κατά τα τελευταία χρόνια και είναι της τάξης των 20-25 ποσοστιαίων μονάδων (βλ. σχήμα 5.1). Αντίστοιχα, τα ποσοστά για τους χρήστες που συνδέθηκαν τουλάχιστον μια φορά το τελευταίο τρίμηνο φαίνονται στο σχήμα 5.2.

Παρόμοια η εικόνα και όσον αφορά τη διείδυση των οικιακών συνδέσεων, καθώς το 46% των ελληνικών νοικοκυριών διαθέτει σύνδεση στο διαδίκτυο – έναντι 70% κατά μέσο όρο στην Ευρώπη των 27. Και σε αυτόν τον δείκτη η βελτίωση είναι πολύ μεγάλη, ήτοι 21% και 48% έναντι του 2009 και 2008 αντίστοιχα (βλ. σχήμα 6).

Σχήμα 5.1: % τακτικών χρηστών του διαδικτύου

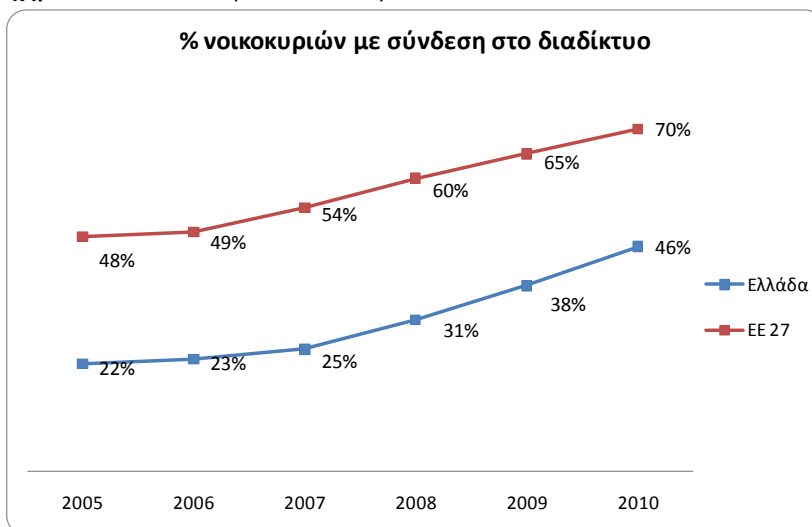

Σχήμα 5.2: % χρηστών του διαδικτύου – τελευταίο 3μηνο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

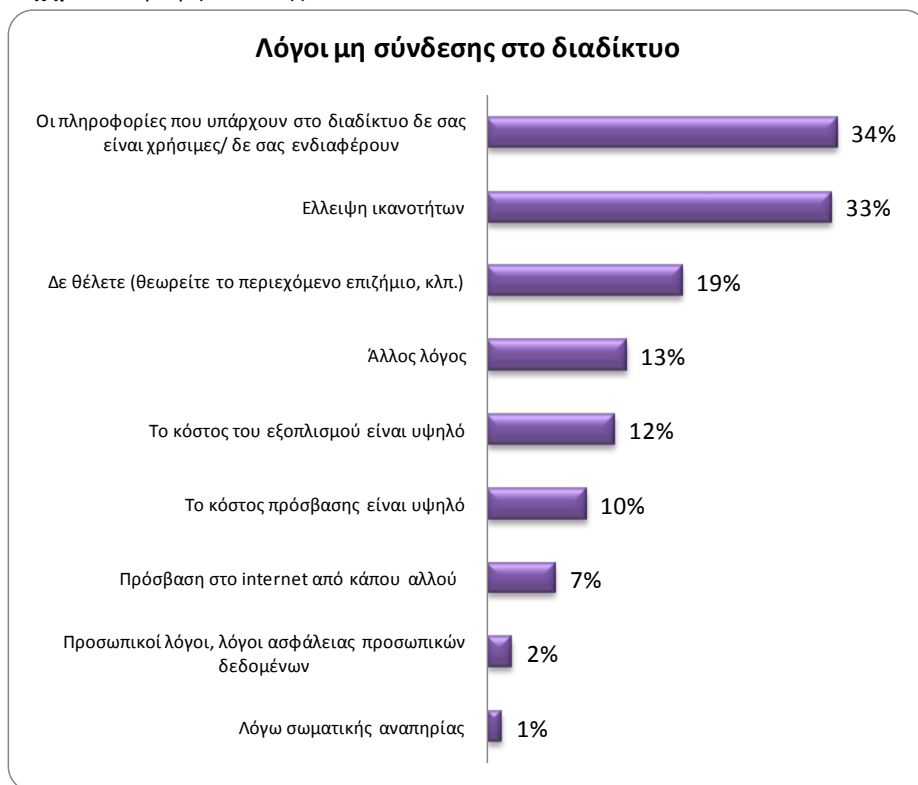
Σχήμα 6: % διασυνδεδεμένων νοικοκυριών

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

Από τα νοικοκυριά που δεν έχουν σύνδεση, η πλειοψηφία προβάλλει ως κυριότερο λόγο την έλλειψη ενδιαφέροντος για τις πληροφορίες του διαδικτύου (34%) και την έλλειψη δεξιοτήτων χρήσης (33%). Στον αντίποδα, πολύ μικρό ποσοστό εκφράζει ανησυχία για την ασφάλεια των προσωπικών τους δεδομένων (2%).

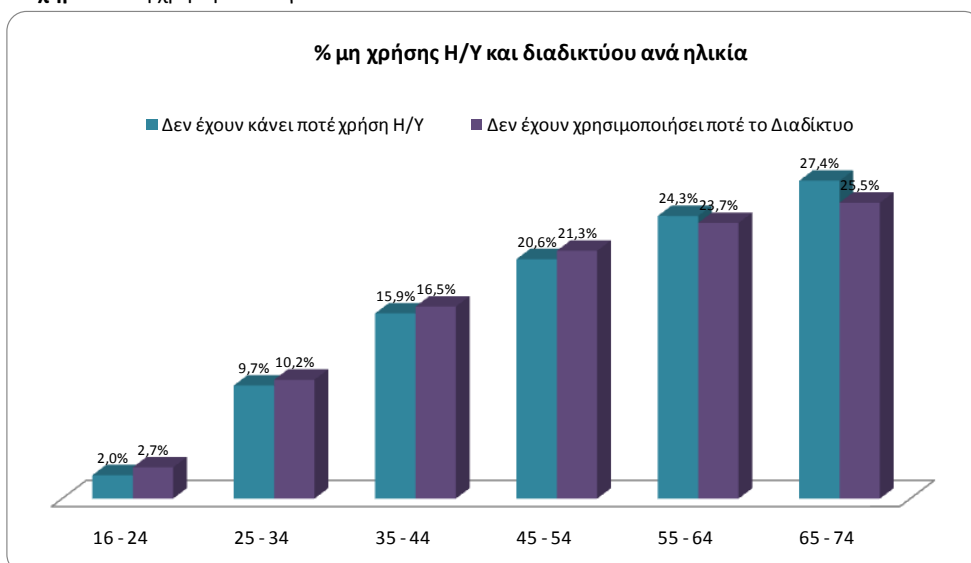
Σχήμα 7: Λόγοι μη σύνδεσης στο διαδίκτυο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat.

Περνώντας από επίπεδο νοικοκυριού σε ατομικό επίπεδο, παρατηρούμε ότι η ηλικία είναι καθοριστικής σημασίας παράγοντας για τη μη-χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και διαδικτύου. Με τους νέους να χρησιμοποιούν ολοκληρωτικά τις νέες τεχνολογίες, παρατηρούμε τους δείκτες διείσδυσης να πέφτουν ευθέως ανάλογα με την αύξηση της ηλικίας των ατόμων. Το σχήμα 8 παρουσιάζει την ηλικιακή κατανομή όσων δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ ηλεκτρονικό υπολογιστή και διαδίκτυο.

Σχήμα 8: Μη χρήση υπολογιστών και διαδικτύου

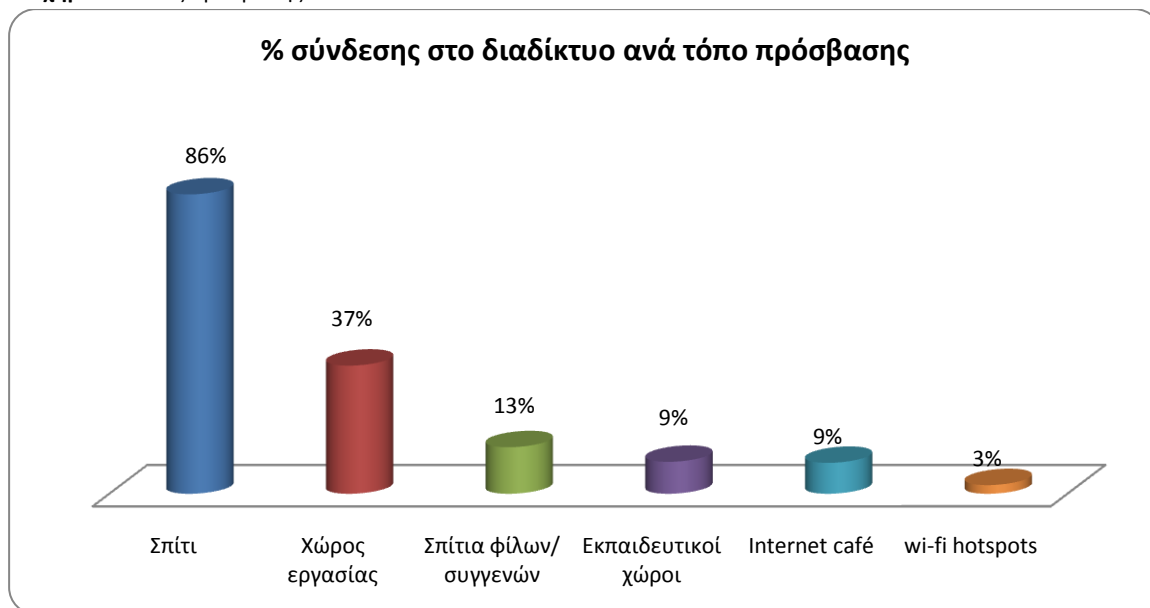
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Ως προς τον τόπο πρόσβασης στο διαδίκτυο, η πλειοψηφία προτιμά το σπίτι (86,2%) και ακολουθεί ο χώρος εργασίας με 36,9%. Αρκετά μικρότερα είναι τα ποσοστά για τους λοιπούς χώρους πρόσβασης, με τα internet café να προσελκύουν λιγότερους από ένα στους δέκα χρήστες και τα σημεία ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης (αεροδρόμια, ξενοδοχεία, κλπ) να κατατάσσονται τελευταία με 2,5%. Η διαθεσιμότητα σημείων δωρεάν ασύρματης πρόσβασης στην Ελλάδα αυξάνεται σταθερά και αναμένεται να δημιουργηθούν πολλά νέα σημεία τα προσεχή έτη.

Αξιόλογη είναι και η προσπάθεια συγκέντρωσης όλων των wifi hotspots σε έναν ηλεκτρονικό οδηγό, όπου ο επισκέπτης μπορεί αφενός να ενημερωθεί, αφετέρου να δηλώσει νέα σημεία που λείπουν από τον κατάλογο: <http://free-wifi.gr>.

Επιπλέον, σε εξέλιξη βρίσκεται η δράση που υλοποιεί το Παρατηρητήριο για την ΚτΠ για την καταγραφή όλων των δημόσιων δωρεάν σημείων ευρυζωνικής πρόσβασης (free public wifi hotspots) που εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα με συγχρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ. Στόχος της εν λόγω δράσης είναι η ολοκληρωμένη αποτύπωση της τρέχουσας λειτουργικής τους κατάστασης με σκοπό την αποκατάσταση των ανενεργών σημείων και την ενημέρωση του κοινού για μέγιστη, αλλά και βέλτιστη αξιοποίησή τους.

Σχήμα 8: Τόπος πρόσβασης στο διαδίκτυο*

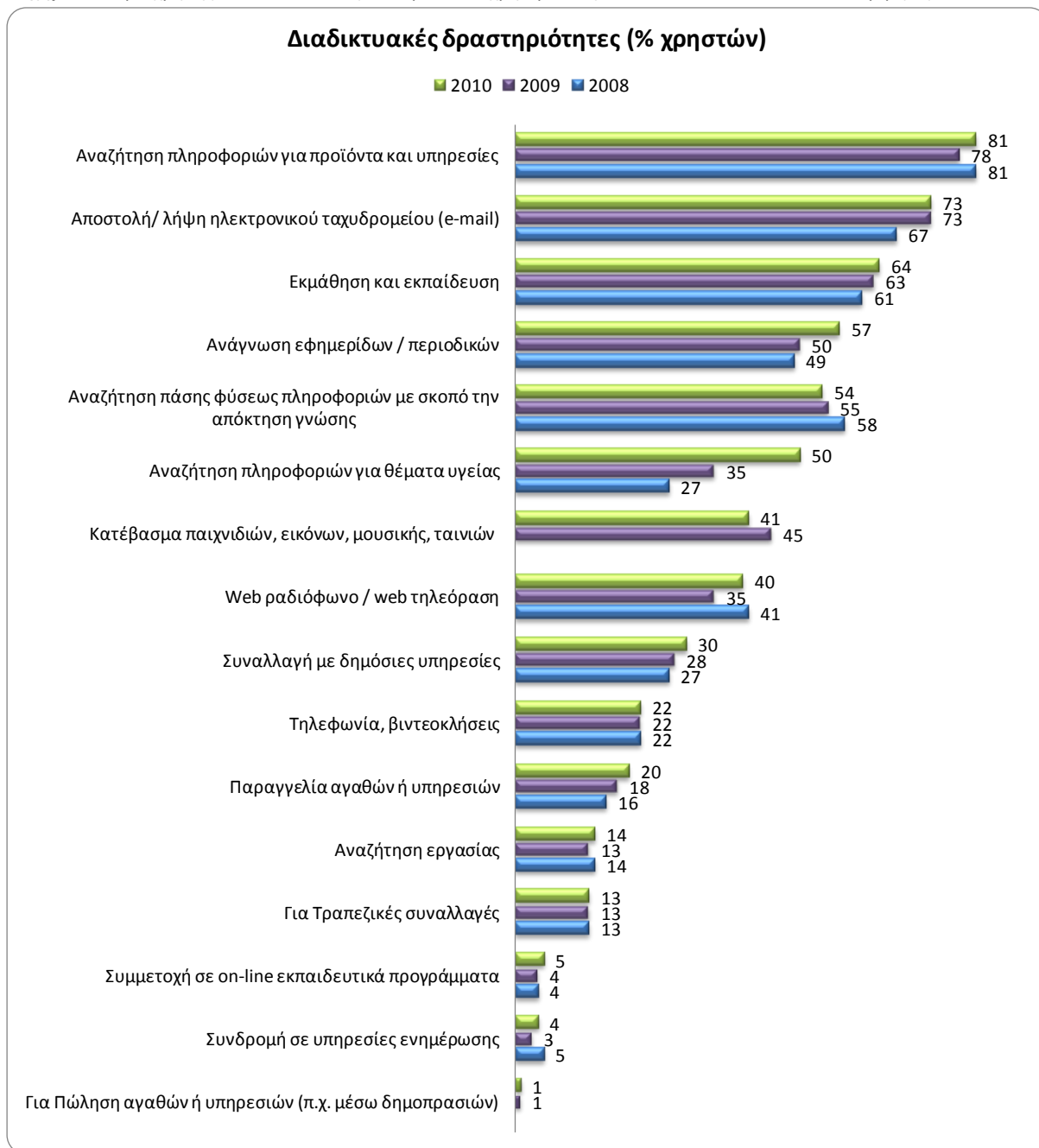
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat.

* Τα ποσοστά αφορούν στα άτομα που έκαναν χρήση του διαδικτύου κατά το τελευταίο τρίμηνο από τη διενέργεια της έρευνας

Λόγοι πρόσβασης στο διαδίκτυο

Ενδιαφέρον παρουσιάζει να δει κανείς τις κυριότερες ασχολίες των χρηστών του διαδικτύου. Παρακάτω φαίνονται τα αποτελέσματα για την τελευταία τριετία, και εκφράζουν το ποσοστό των χρηστών του διαδικτύου (όσοι έκαναν χρήση το τελευταίο τρίμηνο) που πραγματοποίησαν την κάθε επιμέρους δραστηριότητα.

Σχήμα 9: Λόγοι χρήσης του διαδικτύου (% ατόμων που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο το τελευταίο τρίμηνο)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

Σαν ένα πρώτο γενικό σχόλιο, μπορούμε να πούμε πως ο 'χάρτης δραστηριοτήτων' παραμένει σχετικά σταθερός τα τελευταία χρόνια, με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση να παρατηρείται στην ηλεκτρονική ενημέρωση σχετικά με θέματα υγείας (από 27% στο 50%), καθώς και την **ανάγνωση ηλεκτρονικών περιοδικών και εφημερίδων** (από 49% στο 57%). Στο σύνολο των δραστηριοτήτων, πρώτες έρχονται όσες σχετίζονται με την **επικοινωνία** (email) και την **αναζήτηση πληροφοριών** – γενικής φύσεως, σχετικών με εργασία, ενημέρωση, υγεία, κλπ. Επιπλέον, 4 στους 10 χρήστες επιλέγουν το διαδίκτυο για δουν **τηλεοπτικές εκπομπές** ή να ακούσουν **ραδιόφωνο**, αλλά και για να κατεβάσουν **μουσική, ταινίες και παιχνίδια**. Όσον αφορά την **ηλεκτρονική διακυβέρνηση**, 3 στους 10 χρήστες χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές δημόσιες υπηρεσίες για να βρουν πληροφορίες, να κατεβάσουν έντυπα/ αιτήσεις αλλά και να πραγματοποιήσουν ολοκληρωμένες συναλλαγές (π.χ. υποβολή φορολογικής δήλωσης). Το **ηλεκτρονικό εμπόριο** έχει διείσδυση μόλις 20% στους χρήστες του διαδικτύου και αναμένεται να αυξηθεί εφόσον υπάρξει και η σχετική ανάπτυξη του εν λόγω τομέα από τις εγχώριες επιχειρήσεις. Πολύ μικρά είναι και τα ποσοστά για τη χρήση υπηρεσιών **ηλεκτρονικής τραπεζικής και πώλησης προϊόντων/ υπηρεσιών** μέσω διαδικτύου. Ο χαμηλός βαθμός απορρόφησης υπηρεσιών συναλλακτικού χαρακτήρα έχει να κάνει, μεταξύ άλλων, και με τους προβληματισμούς που έχουν οι πολίτες ως προς τη διάθεση των προσωπικών τους δεδομένων καθώς επίσης και με θέματα ασφάλειας.

Ο ρόλος των social media

Αξιοσημείωτη είναι και η απήχηση των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης (social media), που σηματοδότησαν την εποχή του web 2.0, με πιο γνωστές τις YouTube, Facebook, Twitter, Hi5, MySpace, κλπ.

Ξεφεύγοντας από την παθητική λήψη πληροφοριών σε (στατικές κυρίως) ιστοσελίδες, ο χρήστης συμμετέχει πλέον ενεργά στην παγκόσμια online κοινότητα δημιουργώντας ο ίδιος περιεχόμενο και επικοινωνώντας το μέσω πληθώρας εφαρμογών. Κυριότερα εργαλεία του web 2.0 αποτελούν οι εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης που αναφέρθηκαν παραπάνω, τα blogs, wikis, web APIs, mashups, RSS feeds, peer-to-peer networking, κλπ.

Η δυνατότητα που δίνεται στο χρήστη να επικοινωνήσει, να μοιραστεί, να δημιουργήσει περιεχόμενο και να εκφράσει ανοιχτά την άποψή του για οτιδήποτε συμβαίνει στον κόσμο, έχει αλλάξει ριζικά το τοπίο ως προς τον τρόπο, την ποιότητα και την ταχύτητα της ενημέρωσης.

Το φαινόμενο που λέγεται **Facebook** έχει πιθανότατα αποτελέσει, μεταξύ άλλων, και μοχλό διείσδυσης του διαδικτύου στον πληθυσμό, καθώς δεν είναι λίγοι αυτοί που χρησιμοποίησαν πρώτη φορά το internet προκειμένου να δημιουργήσουν το προσωπικό τους προφίλ στο τόσο πολυσυζητημένο site κοινωνικής δικτύωσης. Αμφιλεγόμενο, πολυσυζητημένο, κατακριτέο από πολλούς αλλά πάντα αμείωτα δημοφιλές, το facebook χρησιμοποιείται σήμερα ακόμη και ως εργαλείο μάρκετινγκ από πολλές επιχειρήσεις, ενώ η ιστορία της δημιουργίας του έγινε και κινηματογραφική ταινία το 2010. Σήμερα αριθμεί περί τα 500 εκατομμύρια χρήστες παγκοσμίως, ενώ στους λόγους της μεγάλης του επιτυχίας συγκαταλέγονται το ότι είναι απλό, διασκεδαστικό και επιτρέπει στους χρήστες να εκφράσουν κάθε στιγμή τι νιώθουν γράφοντας ένα σύντομο μήνυμα (status), να αναρτήσουν την αγαπημένη τους μουσική, φωτογραφίες κλπ.

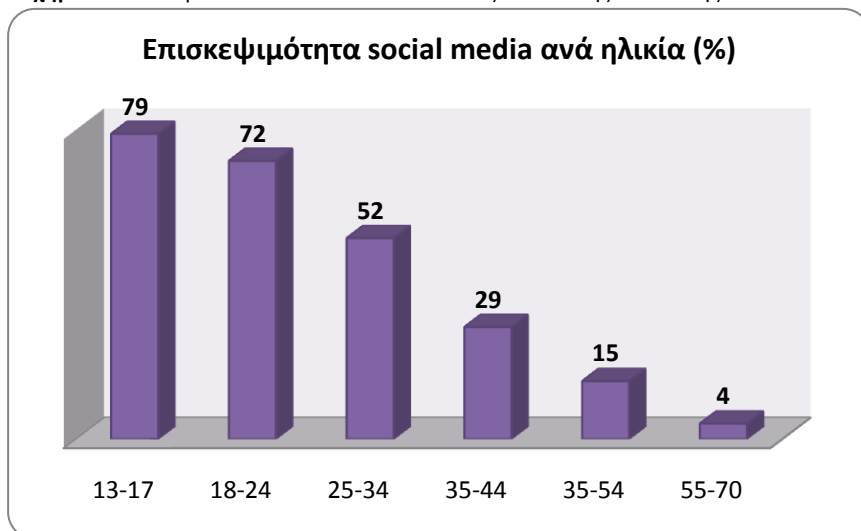

Έχει συμβεί πολλές φορές μια είδηση να διαδοθεί μέσα σε ελάχιστα λεπτά στην κοινότητα του **Twitter** – ακόμη και ώρες πριν προβληθεί σε δελτία ειδήσεων, αναρτηθεί σε ειδησεογραφικά sites κλπ, ενώ η ταυτόχρονη συμμετοχή χιλιάδων χρηστών συρρικνώνει την πιθανότητα παραπληροφόρησης. Ο τρόπος λειτουργίας του twitter, που επιτρέπει τη δημοσίευση σύντομων μηνυμάτων έως 140 χαρακτήρες, δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να έχει ανά πάσα στιγμή και μέσα σε λίγα μόνο λεπτά ένα πλήρες snapshot του ‘τι συμβαίνει εκεί έξω’ – από τα τελευταία γεγονότα στο παγκόσμιο πολιτικό σκηνικό μέχρι το σκορ του υπό εξέλιξη αθλητικού αγώνα. Η ποιότητα και το είδος των πληροφοριών που επιθυμεί κάποιος να προσλαμβάνει ελέγχεται έμμεσα από το ποιούς θα επιλέξει να ‘ακολουθήσει’.

Σύμφωνα με στοιχεία ερευνών², **το ποσοστό των Ελλήνων που χρησιμοποιεί τα social media** διαμορφώθηκε στο **36%** το 4^ο τρίμηνο του 2010, έναντι μόλις 14% το 1^ο τρίμηνο του 2009 (αύξηση 157%) και 2% το 1^ο τρίμηνο του 2008 (αύξηση 1550%). Δημοφιλέστερη εφαρμογή αποδεικνύεται το YouTube με μέση μηνιαία διείσδυση 44% και ακολουθεί το Facebook με 33%, ενώ σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα ακολουθεί το MySpace (3%) και τα Hi5, Twitter, Blogger (2%).

Αναλύοντας τα χαρακτηριστικά των ατόμων που ασχολούνται με τα social media, οι διαφοροποιήσεις είναι μικρές ως προς το φύλο ή τη γεωγραφική περιοχή, αλλά μεταβάλλονται σημαντικά ως προς την ηλικία. Όπως συμβαίνει και με τη χρήση του διαδικτύου γενικότερα, έτσι κι εδώ τα πρωτεία κατέχουν οι νέοι (βλ. Σχήμα 10).

Σχήμα 10: % ατόμων που επισκέπτονται σελίδες κοινωνικής δικτύωσης

Πηγή: Focus Bari, στοιχεία Δεκ. 2010

Ηλεκτρονικές δραστηριότητες ανά ηλικία

Σύμφωνα με στοιχεία του 2010, στον πίνακα 1 παρουσιάζονται οι δημοφιλέστερες διαδικτυακές δραστηριότητες ανά ηλικιακή ομάδα, συμπληρωματικά προς τα αποτελέσματα για τον γενικό πληθυσμό (βλ. Σχήμα 9).

² Έρευνα “WEB ID” [2010], Focus Bari (υπό την αιγίδα του Παρατηρητηρίου για την ΚτΠ)

Πίνακας 1. Δραστηριότητες χρηστών διαδικτύου ανά ηλικία (% στο σύνολο των χρηστών του τελευταίου 3μήνου)

ΛΟΓΟΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ανά ηλικία (% χρηστών)	16-24	25-34	35-44	45-54	55-74
Αναζήτηση πληροφοριών για προϊόντα και υπηρεσίες	74	84	86	79	76
Αποστολή/ λήψη ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail)	75	76	72	68	62
Ανάγνωση εφημερίδων / περιοδικών	46	59	62	64	58
Υπηρεσίες ταξιδιών/ διαμονής	46	63	64	57	52
Αναζήτηση πληροφοριών για θέματα υγείας	38	52	58	55	49
Αποστολή μηνυμάτων σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (facebook, blogs, chat sites), instant messaging	72	53	35	22	18
Κατέβασμα παιχνιδιών, εικόνων, μουσικής, ταινιών	58	45	33	26	19
Web ραδιόφωνο / web τηλεόραση	50	43	36	30	20
Συναλλαγή με δημόσιες υπηρεσίες	14	31	37	41	38
Τηλεφωνία, βιντεοκλήσεις	32	18	18	18	13
Δημιουργία περιεχομένου που και ανάρτησή του για κοινή χρήση	30	23	19	13	10
Για Τραπεζικές συναλλαγές	6	15	15	17	17
Αναζήτηση εργασίας / αίτηση για δουλειά	18	20	10	6	1
Για Πώληση αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. μέσω δημοπρασιών)	0	2	2	1	0

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

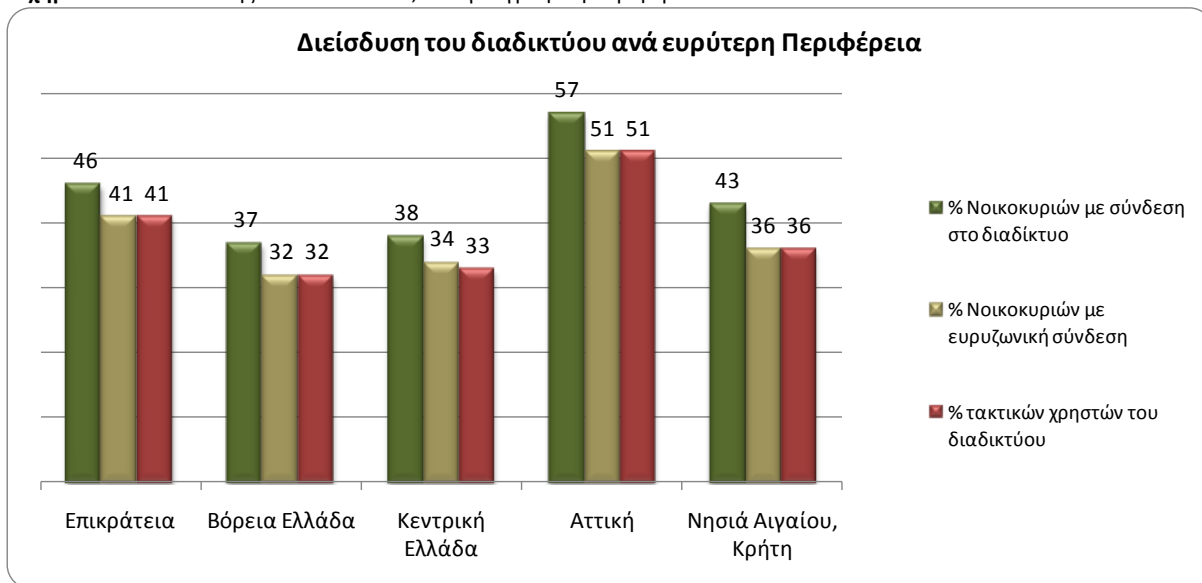
Με πράσινο χρώμα έχουν τονιστεί οι 5 δραστηριότητες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά σε κάθε ηλικιακή ομάδα. Στις περισσότερες κατηγορίες υπάρχει ομοιομορφία, με εξαίρεση αυτών των νεότερων χρηστών 16-24 ετών που χρησιμοποιούν κυρίως εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης, ανταλλαγής μηνυμάτων σε πραγματικό χρόνο (instant messaging) και online ψυχαγωγίας.

Η Περιφερειακή διάσταση

Το σχήμα 11 δίνει τους βασικούς δείκτες διείσδυσης του διαδικτύου, με ανάλυση ανά ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια. Η Αττική συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό νοικοκυριών με σύνδεση στο διαδίκτυο (57%), ενώ η Βόρεια Ελλάδα το χαμηλότερο (37%), ακολουθούμενη από την παρόμοια επίδοση της Κεντρικής Ελλάδας (38%). Τα νησιά του Βορείου Αιγαίου και η Κρήτη παρουσιάζουν καλύτερες, συγκριτικά, επιδόσεις και πλησιάζουν περισσότερο τους δείκτες της Αττικής. Παρόμοια είναι και η επικρατούσα εικόνα ως προς το ποσοστό των ατόμων που κάνουν τακτική χρήση του διαδικτύου.

Ως προς τους ρυθμούς αύξησης, για την τριετία 2008-2010 η Κεντρική Ελλάδα παρουσίασε τους υψηλότερους ρυθμούς αύξησης στα διασυνδεδεμένα νοικοκυριά (↑100%), τα νοικοκυριά με ευρυζωνική πρόσβαση (↑162%) και τους τακτικούς χρήστες του διαδικτύου (↑50%). Στον αντίποδα, τους χαμηλότερους ρυθμούς αύξησης παρουσίασε η Αττική (κατ' αντιστοιχία 27%, 50% και 11%). Η επιτάχυνση της περιφέρειας οφείλεται στην καθυστέρηση απορρόφησης των νέων τεχνολογιών έναντι της πρωτεύουσας αλλά και στις επενδύσεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια για μείωση του ψηφιακού χάσματος κέντρου – περιφέρειας.

Σχήμα 11: % διείσδυσης του διαδικτύου, ανά γεωγραφική περιφέρεια

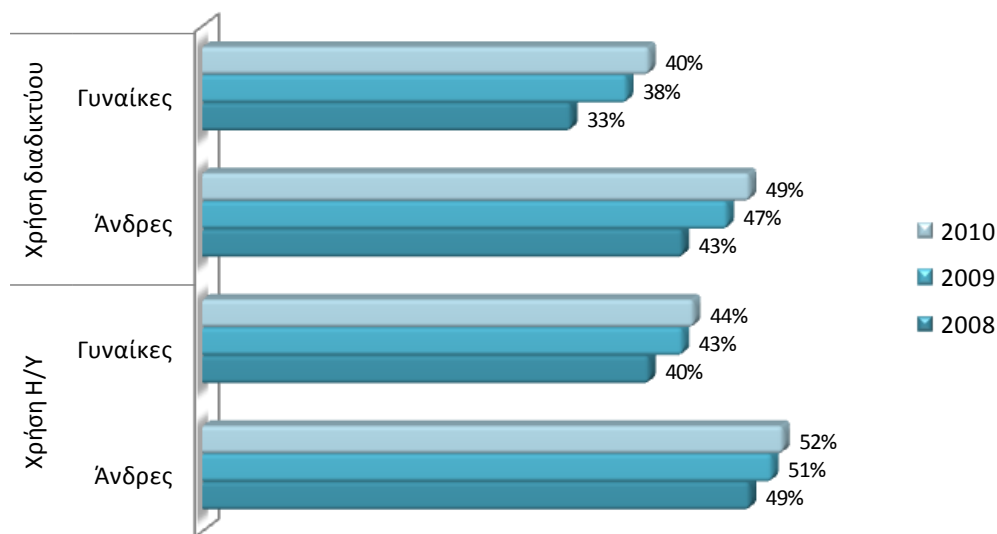

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

Η χρήση των νέων τεχνολογιών ανά φύλο

Οι άνδρες συνεχίζουν να έχουν το προβάδισμα στη χρήση των νέων τεχνολογιών. Τόσο στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών όσο και στη χρήση του διαδικτύου, οι επιδόσεις των δύο φύλων αυξήθηκαν ισόποσα διατηρώντας τη μεταξύ τους διαφορά στις 8-10 ποσοστιαίες μονάδες.

Σχήμα 12: % ατόμων που χρησιμοποίησαν Η/Υ & διαδίκτυο το τελευταίο τρίμηνο – ανάλυση ανά φύλο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

Ο πίνακας 2 εξειδικεύει τα ποσοστά χρήσης του διαδικτύου ανδρών και γυναικών, με διαχωρισμό και ως προς την ηλικία, ενώ εστιάζει ακόμη πιο συγκεκριμένα σε **τακτικούς χρήστες**. Αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

- Στους νέους 16-24 έχει εξαλειφθεί το ψηφιακό χάσμα των φύλων, ενώ μόλις πριν δυο χρόνια είχαν απόσταση 10 ποσοστιαίων μονάδων, με τα αγόρια να προηγούνται.
- Στη μέση βαθμίδα 25-54 ετών, οι άντρες προηγούνται σταθερά των γυναικών κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες, τα τελευταία τρία έτη
- Στις ηλικίες άνω των 55 ετών, η απόσταση ανδρών και γυναικών παρουσιάζει τάσεις διεύρυνσης αντί σύγκλισης, με τα ποσοστά τακτικών χρηστών να κυμαίνονται σε αρκετά χαμηλά επίπεδα

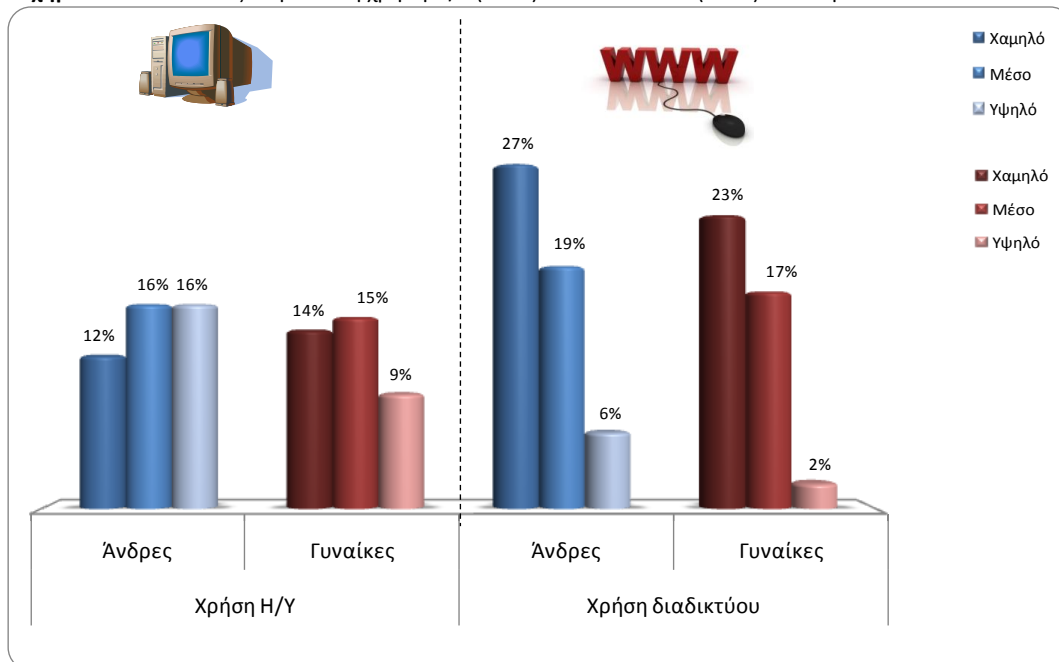
Πίνακας 2. Τακτικοί χρήστες διαδικτύου ανά φύλο και ηλικία (% ατόμων, 2008-2010)

	Γυναίκες			Άνδρες		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
16-24	67	74	80	76	78	81
25-54	32	40	44	43	50	53
55-74	4	4	5	9	10	13
Σύνολο	28	33	36	38	43	46

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

Στις έρευνες της Eurostat για τη χρήση των νέων τεχνολογιών από τους πολίτες, εξετάστηκε μεταξύ άλλων και το **επίπεδο δεξιοτήτων** τους στη χρήση Η/Υ (2009) και διαδικτύου (2010). Αν διακρίνουμε 3 επίπεδα δεξιοτήτων (χαμηλό, μέσο, υψηλό), οι επιδόσεις ανδρών και γυναικών αποτυπώνονται στο παρακάτω σχήμα.

Σχήμα 13: Επίπεδο δεξιοτήτων στη χρήση Η/Υ (2009) και διαδικτύου (2010) – ανά φύλο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

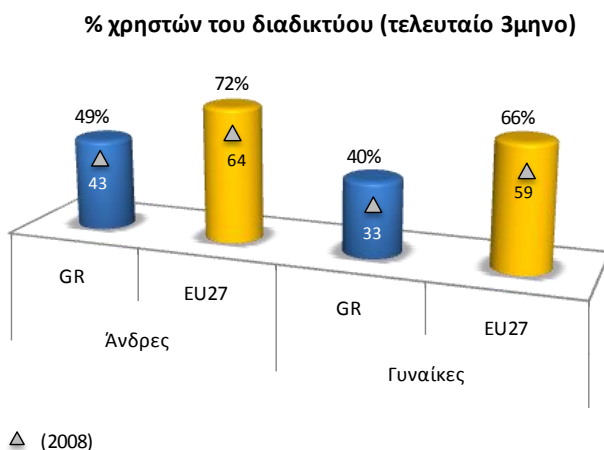
Ερμηνεύοντας τα αποτελέσματα, παρατηρείται ότι

- Άνδρες και γυναίκες έχουν καλύτερες δεξιότητες στη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών απ' ότι στη χρήση του διαδικτύου.
- Οι δεξιότητες των ανδρών είναι υψηλότερες έναντι των γυναικών
- Η κύρια μάζα των χρηστών ηλεκτρονικών υπολογιστών ανήκει στο μέσο επίπεδο δεξιοτήτων, ενώ των χρηστών διαδικτύου στο χαμηλό.

Ποιά είναι όμως η εικόνα σε σχέση με την Ευρώπη;

Σε σύγκριση με την επικρατούσα κατάσταση στην Ευρώπη, τόσο οι γυναίκες όσο και οι άντρες στην Ελλάδα έχουν διατηρήσει ή – σε ορισμένες περιπτώσεις αυξήσει – την ψαλίδα του 2008 στη χρήση του διαδικτύου, που έφτασε το 2010 τις 23 ποσοστιαίες μονάδες για τους άνδρες και τις 26 για τις γυναίκες.

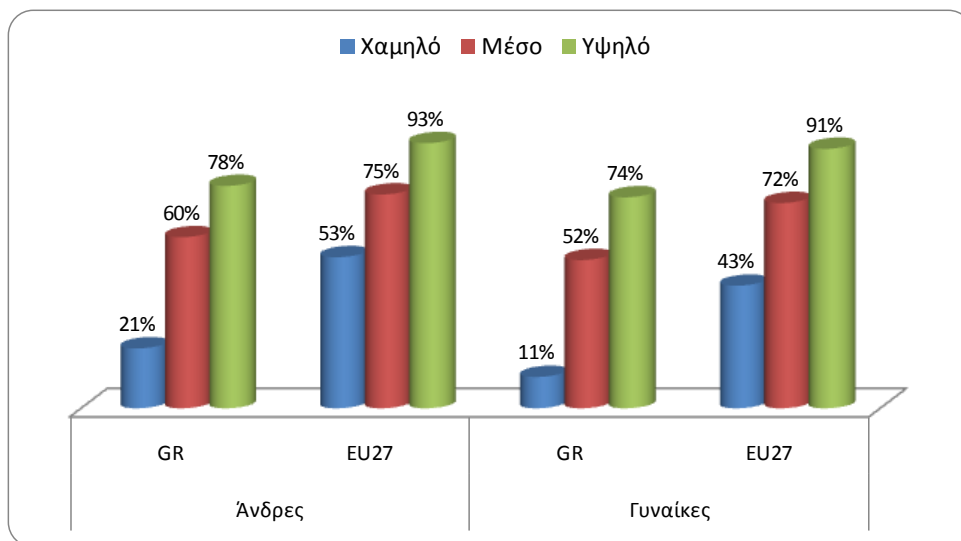
Σχήμα 14: Συχνή χρήση διαδικτύου (2008, 2010)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat
Βάση: Χρήστες διαδικτύου τους τελευταίους 3 μήνες

Αν εξετάσουμε τα παραπάνω ποσοστά και με κατηγοριοποίηση ως προς το **επίπεδο εκπαίδευσης** των πολιτών, παρατηρείται ότι αυτό επηρεάζει άμεσα - ανεξαρτήτως φύλου - το βαθμό που χρησιμοποιούν οι πολίτες τις νέες τεχνολογίες.

Σχήμα 15: Χρήση διαδικτύου ανά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2010)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat³

³ Κατηγοριοποίηση μορφωτικού επιπέδου: Χαμηλό: απόφοιτοι Δημοτικού & Γυμνασίου, Μέσο: απόφοιτοι Λυκείου, Υψηλό: απόφοιτοι ανωτέρων & ανωτάτων σχολών, κάτοχοι μεταπτυχιακών/ διδακτορικών τίτλων.

Επιβεβαιώνεται κι εδώ ότι οι άνδρες εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά έναντι των γυναικών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, ωστόσο το προβάδισμα τους είναι μικρό στο μεσαίο και υψηλό μορφωτικό επίπεδο - τόσο για Ελλάδα όσο και Ευρώπη. Επίσης, η απόκλιση Ελλάδας και Ευρώπης μειώνεται όσο αυξάνει το μορφωτικό επίπεδο των ατόμων, κάτι που ισχύει και για τα δύο φύλα.

σταδίου 33, αθήνα, Τ.Κ. 105 59, τηλ: 210 3313 080, fax: 210 3313 086
e-mail: info@observatory.gr, <http://www.observatory.gr>